

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:
Dr. Enea Popa

Redacția: Str. Petru Maior No. 7.
Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34.

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare la 5, 15 și 25 a fiecărei luni
sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg 120 Lei
Pe jumătate an 60 Lei
Pe trei luni 30 Lei

Alba-Iulia.

Alba-Iulia, simbolul luptelor noastre pentru dreptate și libertate, a ajuns sprietoarea liberalilor în România întregită.

Numai gândul, că partidul național-fărănesc se va aduna la Alba-Iulia, spre a desvălui în fața țării adevărata situație a României unite; numai gândul, că la Alba-Iulia zeci de mii de oameni își vor ridica glasul de tunet împotriva politicii nenorocite a partidului liberal și vor cere imediată înlăturare a guvernului tuturor faptelor nesocotite; numai gândul, că la Alba-Iulia se vor îmbrăși frații din toate colțurile țării și vor hotărî și croi calea adevărată pe care trebuie să meargă politica țării românești de azi încolo; numai gândul, că la Alba-Iulia se vor aduce hotărâri cari pot însemna sfârșitul politicii liberale de până acum în România Mare, — i-a înspăimântat, i-a umplut de groază pe liberali, făcându-i să-și muște buzele și să nu poată dormi nopți dearândul. Spaima, care i-a cuprins, le-a luat mințile, i-a amețit și în amețelul lor au luat măsura nesocotită de-a opri adunarea de la Alba-Iulia.

Nici ungurii n'au cam avut cuteranța să oprească adunările poporului român la Alba-Iulia. A trebuit să se găsească români croiți din pânura domnilor Brătianu și Duca, cari să oprească, în România Mare și la 9 ani după unire, o adunare convocată, la Alba-Iulia, de cel mai mare partid românesc din țară. Pentru a opri această adunare, la care se găteau să meargă români din toate colțurile țării, conducătorii partidului liberal au născocit fel de fel de vești mincinoase. Frica de glasul mulțimii a îndemnat pe conducătorii partidului liberal să mai arunce odată pe piață minciuna, că prin această adunare se primejduia siguranța statului, se strica bunul nume al țării. Cei ce au monopolizat patriotismul în această țară ne aruncă în față, că noi nu suntem patrioți, nu suntem buni români, ci niște destrăbălați tulburători de ordine. Domnul Maniu nu-i patriot. Dl Iorga e un scritint. Dl Mihalache e un bol-

șevic. Dl Vaida un vândut streinilor. Iar întreg poporul, care ține cu ei, este o turmă de proști. Cam așa ne cântă liberalii de 9 ani de zile. Cu insulte de acestea ne amăresc sufletul și ne împing la desperare prin politica lor economică.

În România noi am așteptat altă libertate, altă puțință de-a ne mișca. De ce ne-a oprit onoratul guvern să ne ducem la Alba-Iulia? De ce nu ne-a îngăduit să mai batem odată drumul până la Alba-Iulia, cetatea în care de atâtea ori a răsunat strigătul poporului român după dreptate și libertate, după o soartă mai bună și mai norocoasă? De ce nu ne-a îngăduit să ne ducem acolo la Alba-Iulia, să mai vedem odată și noi pământul pe care s'a hotărât unirea Ardealului cu țara noastră? De ce nu ne-a lăsat să mai revedem odată Alba-Iulia, cetatea între zidurile căreia s'au plămădit atâtea fapte mari și vrednice de poporul nostru oropsit? De ce nu ne-a lăsat onoratul guvern să ne ducem la Alba-Iulia, ca să ne descărcăm odată sufletul plin de amărăciune și să spunem sus și tare ce vrem și ce ne doare, căci, vai!, avem multe dureri, ne sângerează multe rane. De ce guvernul ne-a mai turnat un picur de amar în suflet și ne-a mărit amărăciunea? Sunt acestea tot atâtea întrebări chinătoare, cari se pun fiecărui suflet de român în care mai trăiește ceva demnitate omenească.

Siguranța statului! Ordinea! Bunul renume al țării în streinătate! Interesele țării! Toate acestea ne-au poruncit să oprim ținearea adunării de la Alba-Iulia, — zic matadorii liberali. Povești și minciuni sunt toate acestea, — le zicem noi. Nu interesul țării, ci interesele strâmte ale partidului v-au făcut să opriți adunarea de la Alba-Iulia. Teama de glasul mulțimii. Groaza de judecata poporului, care în politica liberalilor vede cea mai mare nenorocire pentru țară. Dacă poporul nostru ar fi un popor destrăbălat, un popor de disordine, dacă am fi bolșevici așa cum

ne cred liberalii, atunci toate măsurile excepționale n'ar folosi absolut nimic.

Fapte, că țara românească este stăpânită de o clică, adică de o mică ceată de oameni, cari, cu ajutorul puterii de stat, își fac toate treburile lor persoanele. Dar, orbi sunt aceia cari mai cred, că astăzi se mai poate stăpâni o țară prin măsuri excepționale și prin silnicie. Dictatura este cel mai mare rău pentru o țară. Au spus-o și liberalii când i-au dat drumul generalului Averescu, pe care l-au acuzat că vruse să ajungă dictator.

Dictatorii nu se gândesc, că „popoarele au ajuns majorene“, cum zice marele istoric italian G. Ferrero. „Votul universal a ajuns, așazicând, fără de voia sa... încoronat de stăpân și n'are să-și dea abdicarea.“

„Nu credeți în dictatură!“ Dictatura este un braț și nu un cap... Nu credeți în toponul călăului, nici în „joarda de nuiel“, nici în alte instrumente de ale țării, cari sunt înrudite deaproape cu spărzătoarea!“ ne spune același istoric...

Acum, când și la noi se ivesc semnele unei dictaturi (ale unei stăpânii prin silnicie), dar nu ale unei dictaturi care să întărească temelii statului cum s'a întâmplat în Italia, ci ale unei dictaturi desmățate și plină de primejdii pentru viața statului nostru, — cuvintele istoricului italian, să ne îndemne la o luptă bărbătească și zdravănă pentru drepturile noastre, pentru libertățile noastre călcate în picioare, pentru o viață de mai bună stare. Indreptare nu este până când în țară stăpânește politica siluitoare și hrăpăreață a partidului liberal, politica liberalilor, care ja secat orice izvor de câștig pentru cea mai covârșitoare parte a populației acestei țări.

Dacă guvernul, îndemnat de dnhul cel rău, a oprit adunarea de la Alba-Iulia, trebuie să se știe, că vom face din fiecare sat și sătuleț o Alba-Iulia și ceea ce trebuie să urmeze totuși va urma. — Dr. Enea Popa

jos și mai călătorească și cu trenul cu care călătorește toată lumea, la noi nu se pomenește așa ceva. La noi miniștrii și alți matadori nu se folosesc de trenuri speciale numai în țară, ci chiar și peste graniță se duc cu trenuri speciale, cum nu se duc azi nici regii, iar notele lor de cheltuieli se ridică la sume cari trec peste închipuirea noastră a muritorilor de rând. Și toate aceste cheltuieli mari sunt plătită din vistieria statului.

În câteva capitale ale țărilor din apus reprezentanții țării, trimiși acolo spre a munci pentru binele țării, au cheltuit banii țării cu o risipă îngrozitoare, așa că s'au crucit și streinii de această risipă nebună a banului țării. Așa s'a întâmplat, de pildă, la Londra.

Iată și alt fel de-a ne face cunoscuți streinilor: „Un american — scrie tot dl prof. M. — care anul trecut a vizitat câteva locuri din împrejurimile Bucureștilor, îmi făcea următoarele mărturisiri, pe cari mi le-a cetit după un caiet, destinat probabil să fie dat publicității:“ Dl X. m'a dus să-i vizitez proprietatea de lângă București. Tot timpul pe drum, ca și la dânsul acasă, mi-a vorbit de planurile sale mărețe pentru viitor. N'a uitat să-mi atragă atenția asupra distinsei sale culturi, după care mă lăsa să înțeleg, că România este o țară înaintată și nu balcanică. Am uitat multe din laudele ce-și aducea și-eși și țării sale. Dar nu voiu uita nicio mizeria pe care am văzut-o în satul în care se afla proprietatea acestui domn. La noi, în America, animalele trăiesc mai bine de cum trăiesc țărani acestui sat. Cum nu vede dl X, prin fereastra casei sale unde vine de natâția ani de zile, aceea ce am văzut eu dela prima vizită“

Cam așa se face, în streinătate și în țară, propaganda pentru cauza românească. Și dacă așa se face, atunci să nu ne mirăm, că ne-am pierdut pe cei mai mulți prieteni și streinătatea are o judecată nu tocmai bună despre noi.

E. P.

Reuniunea Femeilor române

din Reghin și jur a aranjat, de prinderea postului, un ceai dansant foarte bine reușit. Zelul doamnelor noastre a întrecut toate așteptările și lumea cea mai aleasă, fără considerare la naționalitate, a ținut să participe, dându-și obolul pentru nobilul scop căreia era destinat venitul curat, anume ajutorarea copiilor și femeilor sărace cu daruri de Crăciun. Ținem să ne exprimăm, la locul acesta, deosebita mulțumire sufletească, pentru fericita inițiativă, pornită de reuniune, de-a consolida raporturile sociale între români și a da un îmbold pentru o activitate culturală cât mai intensivă.

Societatea meseriașilor români din Reghin se pregătește pentru sărbătorile Crăciunului cu piesa populară „Păcală argat“ de P. Dulfu.

Constatări dureroase.

Într'unul din numerii mai proaspeți ai revistei „Ideea Europeană“, dl profesor universitar C. R.-Motru, unul din cei mai de seamă cărturari români, scrie un articol despre chipul cum se face, astăzi, propaganda noastră în streinătate.

În timpurile mai vechi scrie dl prof. Motru — boerii noștri se duceau în streinătate să ne apere sărăcia și neamul, cu vorbă blajină și modestă. Primii noștri cărturari propagandiști erau niște apostoli, adică aveau înfăți-

șarea modestă și vorbeau despre destinul neamului românesc ca despre un lucru sfânt. Ei nu vorbeau streinătății despre umila lor persoană, ci despre destinul neamului românesc.

Iar astăzi? O, astăzi e tocmai îotors. Astăzi nu mai dăm de propagandiști apostoli de odinioară. Astăzi dăm de alți propagandiști. De propagandiști înfumurați și cu capul sec, cari nu vorbesc streinătății despre destinele neamului românesc, nici nu se duc în streinătate ca să ne apere sărăcia și neamul cu vorbe

blajine și modeste, ci vorbesc despre ei înșiși, despre isprăvile lor, despre avrea lor și despre alte fleacuri, făcându-ne de răs în streinătate. Prostia aceasta înfumurată țara o plătește cu bani grei, cu sute de milioane de lei pe an, fără ca țara să tragă baremi ceva folos de pe urma acestei propagande. Ba propaganda aceasta mai mult ne strică, decât ne folosește.

Se cheltuesc banii țării cu propagandă rea și fel de fel de misiuni. Până când miniștrii altor mai umbli și pe

Curțile militare de judecată.

„Trăiască armată!” Acesta a fost strigătul bucuriei descătuse în sute de suflete, când s'a auzit verdictul (sentința) pronunțat de colonelul Vlădescu în procesul politic Manoilescu. Izbucnirea însuflețirii n'a putut să cunoască margini, pentru că se știa că s'a pus anume la cale acest proces pentru înspăimântarea și terorizarea aceluia, pe cari guvernul dlui Brătianu voia să-i scoată din viața publică. Manoilescu — în jurul căruia se învârtău, în săptămânile trecute, toate temerile, și care, după spusa unui ministru liberal, era sortit să intre în pușcărie, — a fost achitat. A fost achitat atunci, când guvernul se aștepta la slugarnica îndeplinire a planului său politic și credea, că a aflat în curțile marțiale o unealtă umilă, care să-și iee răspunderea crimei de-a trimite nevinovați la ocnă.

Trăiască armata! Suntem mândri și suntem fericiți, — nu pentru că s'a eliberat din pivnițele Jilavei un bărbat fruntaș al opoziției, ci pentru că o rază de îmbărbătare a făcut lumină în inima noastră rămasă cernită după alegeri. Acel simț de dreptate, sădit de creatorul ființei omenești, a biruit de astă dată, — și militarii, cari nu s'au temut de glonteale dușmanului, s'au ferit de veninul ocăruiorului, care aștepta condamnarea unui nevinovat.

S'a dovedit cu putere zdrobitoare, că slugarnicia și corupția nu poate atinge sufletul judecătorului militar. Doamne, dacă am putea cândva să ajungem — să spunem tot același lucru și despre unii judecători civili. Când oare va înceta răvna atât de păcătoasă a unora și totuși, vai, atât de ușor realizabilă, de-a ajunge la înaintări, la posturi de notari publici sau avocați ai statului, pătând prestigiul magistraturii, care trebuie să fie pavăza imaculată a fiecărui stat civilizată.

Lovitura ce-a primit-o guvernul, prin achitarea lui Manoilescu, ar fi trebuit să atragă după sine, în timpuri normale, și la alți oameni decât cum sunt liberalii, criza, — cum s'a întâmplat pe vremea lui Carp, al cărui lege Curtea de Casație nu a găsit-o aplicabilă în chestia tramvaielor S.T.B. Simț de răspundere, caracter sau moralitate sunt însă concepții streine de arta de guvernare liberală.

O știm. Știm însă și aceia, că volnicia nu poate rămânea veșnic la cârma unei țări, cear merita o soartă mai bună. Ne-o promite, ne-o dovedește și ne-o încredințează sentința de achitare a lui Manoilescu, care este numai un crâmpel de adevărată dreptate. Curtea marțială și-a câștigat un loc de demnitate în justiția țării. Ne plecăm adânc recunoscători și să nu ni-o iee nimeni în nume de rău, dacă repetăm strigătul de admirație, îndelung și neîncetat: „Trăiască armata română.”

Dr. Alexandru Ceșianu.

Circulară:

Domnii preoți și învățători, din despărțământul Reghin al Asociațiunii pentru literatura Română și cultura poporului Român, sunt rugați cu insistență să binevoiască a prăsnui în toate comunele ziua de 1 Decembrie cu fastul ce i-se cuvine acestei zile, în care s'a proclamat unirea Ardealului cu Patria-Mamă. În această zi este

de dorit să se țină serviciu divin în toate bisericile, apoi în școală să se aranjeze serbări culturale.

Astra are permis de — a face colectă în această zi pentru scopurile sale.

Conducătorii cercurilor Astrei sunt rugați să binevoiască a raporta decursul serbărilor aranjate și rezultatul colectelor.

SERBARE POPORALĂ.

În ziua de 20 Noembrie c. a avut loc, în frunțașă comună Gurghiu, adunarea cercului cultural învățătoresc, în colaborare cu despărțământul Astrei. După constătuirea învățătorilor s'a ținut un Tedeum în biserică gr. catolică, apoi în școală s'a desfășurat programul serbării populare, în cadrele căreia au vorbit: Domnul L. Ternavean, preot — Dir. despărțământului Gurghiu al Astrei, Dl. Dr. E. Nicoară, Dir. despărțământului Reghin, Dl. Roban, învățător, și Dl. R. Catarig, revizor. — La serbare au participat toți intelectualii din Gurghiu și un public numeros, care a ascultat cu viu interes atât conferințele, cât și cântările și declamările ținute. —

Intrunirea

comitetului central al partidului național-țărănesc la București.

Duminea trecută s'a întrunit, la București, comitetul central al partidului național-țărănesc, luând în desbatere multele și feluritele întâmplări petrecute, în vremea din urmă, în viața politică a țării noastre.

Dl Iuliu Maniu a arătat de ce guvernul a oprit ținerea adunării de la Alba-Iulia. Guvernul a avut teamă de hotărârile mulțimei de popor ce s'ar fi adunat la Alba-Iulia. Dl Maniu a mai arătat, pe larg, cum s'a scurs viața politică în țara noastră de la unire încoace, arătând cu degetul pe liberali, cari sunt de vină pentru toate relele cari s'au abătut asupra țării.

Dl Ion Mihalache, deputat, a arătat cum se îngreădește guvernul cu tot felul de legi menite să-l țină cât mai bine în scaunul puterii. Dl Brătianu și partidul său vreau să se mențină la guvern împotriva țării, prin mijloace asuprtoare. Dl Mihalache a mai spus, că cu cât mai aspru va fi dl Brătianu, cu atât mai aspru va fi și partidul nostru în lupta împotriva cârmuirii brătieniste.

În timpul când vorbea dl Mihalache o mulțime mare de popor s'a adunat în fața clădirii în care se ținea adunarea, începând să strige: Trăiască dl Maniu! Trăiască dl Iorga! Trăiască oamenii noștri, cari luptă pentru binele țării și al poporului.

A mai vorbit dl Dem. Dobrescu, avocat, care a spus, între altele, că pe vremea când trăia Regele Ferdinand, când a fost vorba să venim la guvern, fostul Rege ne-a închis ușa. Astăzi Regea ne închide poarta. Noi, cari avem la spate poporul, vom merge să luăm guvernul cu forța (puterea). La guvern de dictatură vom răspunde cu opoziție de dictatură.

Drept încheiere dl deputat Armand Călinescu a citit o rezoluție votată de comitet cu mare însuflețire.

Aviz.

Anunțăm cetățenilor din Reghin, iubitori de cultură, că în ziua de 1 Decembrie c., orele 8^{1/2} seara, se va ținea serbarea zilei de 1 Decembrie în sala festivă a primăriei, la care e rugată să participe toată lumea românească din acest oraș și jur.

Despărțământul Reghin al Astrei.

Legea pentru apărarea ordinii.

Știm, că guvernul a pregătit-o lege prin care să prevadă cele mai aspre pedepse pentru cei ce vor scrie sau vorbi despre anumite persoane sau lucruri, cari nu sunt de loc pe placul guvernului.

În legătură cu această lege dl Iuliu Maniu, președintele partidului național-țărănesc, a citit, în Casa deputaților, următoarea declarație:

Partidul liberal, venit la putere prin mijloace lăturalnice și în contra voinței națiunii, s'a menținut prin alegeri silnice și măsuri dictatoriale. Guvernul acestui partid necruțând nici armata, nici magistratura, a transformat toate instituțiile de Stat în unelte pentru a-și asigura monopolul guvernării și dominația economică întemeiată pe exploatarea averii publice.

Prin acest sistem au fost desființate toate libertățile cetățenești.

Opinia publică și țara întreagă, ne mai putând suporta acest regim de dictatură și teroare, își manifestă încontinuu nemulțumirea, cerând un regim legal și democratic.

Spre a înăbuși glasul conștient al întregii țări, guvernul a găsit că nu sunt suficiente mijloacele arbitrară întrebuintate până acum și încearcă prin proiectul numit „al liniștii publice” să institue pe față dictatura.

Prin acest proiect se calcă pe deoparte principiile concretizate în așezămintele fundamentale ale țării, pe de altă parte se nesocotesc cele mai elementare principii de drept penal din ori ce țară civilizată și respectuoasă de drepturile și libertățile publice, dând curs liber răzburărilor de tot felul, lăsate la imaginația agenților politici și la arbitrarul aparatului administrativ.

Partidul național-țărănesc, condus în toate acțiunile sale de principiul legalității, al respectării drepturilor cetățenești și al libertății de gândire, respinge proiectul și lasă toată răspunderea lui guvernului care institue astfel pe față dictatura și spionajul.

Deplin conștienți de gravitatea declarațiunii noastre, ținând seamă că măsura ce voiți a aduce, este în flag-

rantă contrazicere cu legile fundamentale ale țării și cu actele de unire ale provinciilor unite, conștiința ne interzice a ne face complici la o dictatură umilitoare pentru demnitatea noastră de oameni și cetățeni și declarăm că considerăm lipsite de ori ce valoare legală și de ori ce forță obligatorie măsurile ce veți lua în temeiul acestui proiect, pe care nu-l vom respecta și pe care vă vom lăsa să le aplicați — dacă veți crede de cuviință, prin forța publică de care abuzați.

Când mă văd pustiu în casă..

Când mă văd pustiu în casă
Câte gânduri mă cuprind
Poate-aș nebuni'ntr'o noapte
Să le țin pe toate'n gând...

Unul intră, altul iese,
Iar al treilea că-i mai mare,
Zgriburind în tinda minții
Face-și rostul de intrare.

Și așa e ziua n'reagă,
Iar când miez de noapte vine
Inima-mi strivită zace
Nu-ma'n lacrimi și suspine...

Când mă văd pustiu în casă
Mă cuprinde-așa un dor:
Inima s'o scot și'n taină
Să i-o pun în sinisor...

Theodor A. Bogdan.

Știri mărunte.

† Ion I. C. Brătianu. În timpul când foaia noastră e deja sub tipar primim știrea, că dl primministru Ion I. C. Brătianu a încetat din viață Miercuri noaptea.

† Dr. Ilie Popescu, avocat binecunoscut în ținutul nostru, a decedat, după o scurtă boală, la 14 Noembrie a. c., lăsând în urma sa o familie greu încercată. La înmormântarea defunctului au oficiat preoții Maloș și Popescu, iar parentarea a făcut-o, în numele avocaților, Dr. Ioan Harșia, arătând meritele celui dispărut.

Dumnezeu să-l odihnească în pace.

De la administrația foil. Din mai multe părți ne-au sosit plângeri, că abonații noștri nu primesc regulat foaia „Sămănătorul”. Foaia se trimete de aici, regulat, în fiecare 5, 15 și 25 a lunii și e lucru de mirat, că nici aici la câțiva kilometri depărtare de oraș oamenii nu pot căpăta o foaie la timp.

Pentru a putea interveni la autoritățile în drept, ca pe viitor să nu se mai întâmple aceste nereguli, rugăm cu stăruință pe toți abonații, cari nu vor primi regulat foaia, să ne facă aceasta cunoscut fără întârziere. Vrem să punem odată capet faptelor răuvoitorilor noștri.

Mare nenorocire de tren pe linia Iuda-Tg. Mureș. În ziua de 14 Noembrie s'a întâmplat o mare nenorocire de tren între halta Berghia și Nazna, de pe linia Iuda-Târgu-Mureș. Un tren de marfă cu două locomotive a plecat din halta Berghia, trenul fiind încăteat cu sfeclă. Între halta Berghia și Nazna cele două locomotive au deraiat (sărit de pe șine), trăgând după ele cele 7 vagoane de marfă. Cum linia de cale ferată era tocmai pe o dâlmă, locomotivele și vagoanele s'au prăbușit în vale și s'au zdrobit. A fost omorât fochistul Kovacs Vasile, iar mecanicii Ioan Micula și Francisc Csizsar au fost greu răniți. Pagubele sunt de mai multe milioane.

Mai mulți preoți și învățători din Banat arestați din motive politice.

Gazeta „Patria” din Cluj scrie, că mai mulți preoți, învățători și țărani din Banat membri ai partidului național-țărănesc, au fost arestați, învinuși fiind că fac propagandă subversivă (nimitoare). Detectivul siguranței a fost rușinoasa gazetă liberală „Nădejdea” din Timișoara. Aceste arestări au surprins toată lumea, care se întreabă: unde ne vor duce toate faptele și măsurile unor oameni nesocotiți, cari, una-două, te bagă la închisoare?

Decorarea lui Pilsudsky.

Mareșalul Pilsudsky, președintele republicii polone, a primit, din partea Franței, cea mai mare decorație militară franceză, crucea militară. Predarea decorației s'a făcut cu o mare paradă de trupe.

Frontul opoziției.

În legătură cu întâmplările politice mai nouă din țară dl profesor Nicolae Iorga a trimis o scrisoare domnului Iuliu Maniu, președintele partidului național-țărănesc, prin care îi propune să se întovărășască spre a lupta împreună împotriva guvernului liberal. Dl Iorga a propus să se întovărășască toate partidele din opoziție, adică și cel averscan. Dar dl Maniu, amintindu-și că dl general Averescu s'a mai întovărășit odată cu opoziția și pe urmă și-a călcat cuvântul, trecând pe partea liberalilor, nu a vrut să primească în tovărășia de luptă și pe dl general Averescu, fiindu-i teamă că dl general Averescu nici de astă dată nu se va ținea de cuvânt, ci în ciasurile cele mai hotărâtoare va trece pe partea liberalilor. În chipul acesta frontul de luptă împotriva liberalilor se va face fără dl general Averescu. De altfel partidul dlui general Averescu este în plină revoluție și e pe cale să se desființeze. Vom vedea ce ne mai aduce ziua de mâine.

Cămătăria.

Dl Virgil Madgearu, deputat național-țărănist, a vorbit, în Cameră, despre cămăta cea mare ce se ia dela oamenii siliți să se imprumute.

Procentul banilor luați cu împrumut este atât de mare, încât a ajuns o groază pentru toată lumea. Se iau procente de tot prea mari, se face adevărată cămătărie. Oamenii siliți să se imprumute plătesc capitalul de bani îndoiti, dacă nu chiar întreit, de multe ori. Cămătăria este o adevărată pacoste pentru viața noastră economică. Negustorii, meșteșugarii și țărani sunt robiți cu desăvârșire băncilor din pricina cametelor prea mari. Țărani se îndatorează din nou la bănci și prin aceasta sărăcesc. În timpul războiului și în primii ani de după război țărănimia s'a cam scăpat de datorii, dar acum din nou geme sub greutatea împrumuturilor.

Dl deputat Madgearu a rugat guvernul să ia cele mai grabnice măsuri, pentruca această stare nenorocită să înceteze, căci altfel vom ajunge vremuri foarte grele și pline de primejdii.

Baldwin, primministru al Angliei, a fost fluierat în camera comunelor.

Viața politică din Anglia încă e destul de încordată. Frecările sunt mari și acolo, mai ales între partidul dela cârmă și între partidul muncitoresc. Într'una din ședințele trecute ale Camerei comunelor dl Macdonald, șeful partidului laburist, a cerut darea în judecată a guvernului. În ședința din ziua de 16 Nov. a Camerei comunelor laburiștii au huiduit pe Lister, reprezentantul guvernului, care încerca să

vorbească despre măsurile luate de guvern în chestia industriei minelor. Tot atunci dl Baldwin, primministru, a fost fluierat câteva minute.

În curând comisiunile de recensământ general vor începe lucrările de evaluare (prețuire) a imobilelor, pentru a se stabili venitul impozabil. La imobilele închiriate dovada venitului se poate face numai cu contracte încheiate în toată regula și cu respectarea dispozițiilor legii timbrului intrată în vigoare la 1 Maiu a. c. Toți proprietarii și chiriașii trebuie să se îngrijească să aibă în cea mai bună regulă contractele de chirie, căci la din contra vor fi supuși și unor pedepse.

Locotenent împușcat de un soldat. Într'o noapte din săptămâna trecută un locotenent din Tg. Mureș se întorcea acasă la cazarmă. La ușa cazarmei sentinela i-a cerut parola, și cum locotenentul nu i-a răspuns imediat soldatul a pușcat asupra locotenentului, nimerindu-l în stomac. La scurt timp după această tristă întâmplare locotenentul a încetat din viață.

Ungaria întreține spiritul războinic. Știm cu toții, că Ungaria nu este mulțumită de loc cu tratatele de pace prin cari s'a pus capet marelui război al lumii. Nemulțumită cu soarta ce i-s'a creat după război, Ungaria se zvârcolește fără odihnă și mișcă toate pietrele numai ca să poată strica tratatele de pace. Unii conducători ai Ungariei seamănă în sufletul populației acestei țări sămburele urei și dorul de răzbunare față de popoarele cari stăpânesc astăzi părți din pământul fostei împărății austro-ungare. Iată ce zice domnul Beneș, ministrul afacerilor streine din guvernul cehoslovac, despre propaganda nechibzuită a ungarilor: „Propaganda maghiară este inspirată de ură; ea tinde la nesiguranța raporturilor, precum și la distrugere. Ungaria, prin întreținerea spiritului războinic, caută în mod ueindios să prepare o atmosferă (spirit) războinică în populația Ungariei”.

Se vede că Ungaria încă tot nu și-a deschis ochii ca să vadă lumea și lucrurile așa cum sunt, nu cum le visează ei.

Jandarm judecat pentru lovire în alegeri. Tribunalul din Chișinău a judecat procesul plutonierului de jandarmi Mihail Ursu, șeful postului de jandarmi din comuna Hănțești, județul Lăpușna, care a fost dat în judecată, pentrucă, în timpul alegerilor, a arestat, fără nici un drept pe un săteaa-alegător și l-a bătut. Judecata a condamnat pe plutonierul de jandarmi la o lună închisoare.

No. 1080/927 port. 94

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință că în baza deciziei No. C. 577 — 1923 al Trib. M Ciuc și No. G. 6429/1927 a jud. mixte din Gheorgheni în favorul reclam. Kovács Anton lui Ludovic reprezentat prin avocat Dr. Anton Benke pentru incasarea creanței de 85346 Lei și acces, se fixează termen de licitație pe ziua de 7 Decemv. 1927 orele 14 p. m. la fața locului în Ditrău la locul urmăritului unde se vor vinde prin licitație publ. judiciară: 1 vacă, 2 care, 1 plug cu taligă, 1 grașă, 2 jugari, 3 lanturi, și alte obiecte în valoare de 11880 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Pretenziunea, care e de incasat, face 85346 Lei cap. și dobânzile cu 10% socotind din 15 Febr. 1927, iar speșele până acum stabilite de 23868 Lei — bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezenta este ordonată și în favorul acestora, în sensul art. 102 legei LX. din 1881.

Gheorgheni, la 9 Noemv. 1927.

V. Lőrincz, port, delegat

Aviz.

Viza livretelor oamenilor din orașul Reghin se va face în sala mică a Hotelului Orașănesc între orele 8-12 și 14-18 după cum urmează:

I. In 3 Dec. Contingt.	1902-1904
4	1905-1907
5	1908-1910
6	1911-1913
7	1914-1916
8	1917-1919
9	1920-1922
10	1923-1924

II. Fiecare va veni cu toate actele militare personal. Meseriașii și specialiștii vor aduce și carnetul de lucru. —

Se vor mai prezenta toți cei neînscrisi în controalele armatei, sau cari din diferite motive n'au acte.

Instrucțiunile detaliate le pot ceti în publicațiunile afișate ale C. VI. A. și le pot primi verbal la oficiul poliției camera 16.

Șeful Bir. Mil.: (ss) Toncean.

No. G. 14182/1927. 58

Publicare de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 14088—1926 a judecătorei mixte din Reghin în favorul reclamantului Strul Adolf reprezentat prin avocat Dr. Vasile Horga pentru incasarea creanței de Lei 2424 și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua 29 Noemv. 1927 orele 8-12 a. m. în Șarmaș unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 6800. În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Reghin, la 26 Oct. 1927.

A. Vespremeanu, deleg. jud.

No. G. 11789 exec. 1927. 84

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 2726/2784/1927 a judecăt. mixte din Reghin în favorul recl. Fabrica de Bere „Luther” S. A. București repr. prin adv. Dr. Eduard Keintzel pentru incas. crean. de Lei 20000 + 13954 și acces. se fixează term. de licitație pe ziua de 7 Dec. 927 ora 9 a. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 11.200. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 4 Noemv. 1927.

A. Vespremeanu, delegat judecătoresc.

No. G. 5756/1927. 80

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 1317 — 1924 a judecătorei micșt. din Reghin în favorul reclam. Gustav Müller repr. prin adv. Dr. E. Wermescher pentru incasarea creanței de Lei 4746 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 1 Decemv. 927 oarele 4 p. m. la fața înlocului Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 15000.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin la 10 Noemv. 1927.

A. Vespremeanu, deleg. jud.

No. G. 14018 exec. 1927. 89

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 13789—1927 a Judecătorei mixte din Reghin în favorul reclam. Constantin Frunza reprezentat prin avocat Dr. Ioan Luca pentru incasarea creanței de Lei 8664 și acces se fixează termen de licitație pe ziua de 25 Noemvrie 1927 orele 2 p. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de 13.900 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 26 Oct. 1927.

A. Vespremeanu, delegat judecătoresc.

No. G. 10268 exec. 1927. 82

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 4060-1927 al judec. mixte din Reghin în favorul recl. Wagner Ernst reprezentat prin avocat Dr. Eduard Keintzel pentru incasarea creanței de Lei 2050 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 2 Decemvrie 1927 orele 3 p. m. la fața locului în Jabenita unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 10.000.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 4 Noemv. 1927.

A. Vespremeanu, deleg. jud.

No. G. 13197 exec. 1927. 90

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 9304 — 1927 al judecăt. mixte din Reghin în favorul reclam. Lung Toader repr. prin adv. Dr. Béla Szabó pentru incasarea crean. de Lei 11000 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 7 Decemv. 1927 orele 3 p. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 10900. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin la 21 Noemv. 1927.

A. Vespremeanu, deleg. jud.

No. G. 10431 exec 1927. 88

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 1950—1927 al judecătorei mixte din Reghin în favorul reclamant. Bogdan Ilie reprezentat prin avocat Dr. Ioan Luca pentru incasarea creanței de Lei 631 și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 5 Decemvrie 1927 orele 2 p. m. la fața locului în Solovăstru unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 8000.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin la 1 Noemv. 1927.

A. Vespremeanu, deleg. jud.

No. G. 12694/1927. 56

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 11908—926 al judecăt. mixte din Reghin în fav. recl. Ciubuca Ioan repr. prin adv. Dr. Vasile Horga pentru incas. creanței Lei 7952 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 7 Decemv. 927 orele 1-5 p. m. la fața locului în Subcetate unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 6000

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin la 26 Octomv. 1927.

A. Vespremeanu, deleg. jud.

No. G. 14186/1927. 59

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 16344—1926 a judecătorei mixte din Reghin în favorul recl. Dr. Rubel Adolf reprezentat prin adv. Dr. Vasile Horga pentru incasarea creanței de Lei 72 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 29 Noemv. 1927 oarele 8-12 a. m. la fața locului în Șarmaș unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 6000.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin la 26 Oct. 1927.

A. Vespremeanu, deleg. jud.

Aviz.

Subsemnatele bănci din Reghin, încunostințează pe On. lor deponenți, că impozitele și taxele aferente după sumele depuse pe carnete sau în cont-curent, anume:

10% impozit după dobânzi, 0.05% resp. 0.02% impozit proporțional, în înțelesul legii impozitelor și timbrului, începând din 1 Iulie 1927, se vor plăti în sarcina deponenților, detragându-se din dobânzi și vărsându-se la Administrația Financiară.

Reghin, la 19 Octomvrie 1927.

*Casa de Economie din Reghinul-săsesc S. A.
Banca Industrială și Comercială
din Reghinul-săsesc.*

*„Mureșiana“ Inst. de Credit și Economii S. A.
Casa de Păstrare și Credit din Reghin și jur S. A.
Cooperativa Creștină de Credit din Reghin.*

*Casa de Economie din Târgu-Mureș
Sucursala Reghin S. A.*

*Banca de Scânt din Târgu-Mureș
Sucursala Reghin S. A.*

Kundmachung.

Die unterfertigten Sächsisch-Regener Geldinstitute verständigen ihre p. t. Kunden, dass sie die nach den bei ihnen hinterlegten Spar- und Kontokorrenteinlagen abzuziehenden Gebühren, u. zw.:

die 10%-ige Kapitalzinsensteuer und die 0.05%-ige bzw. 0.02%-ige Proportionalsteuer im Sinne der Steuergesetze vom 1. Juli 1927 an zu Lasten der Spar- bzw. Kontokorrenteinlagen besitzer bei der Finanzadministration einzahlen werden.

Reghin, am 19. Oktober 1927.

Sächsisch-Regener Sparkasse A. G.

Sächsisch-Regener Gewerbe- und Handelsbank A. G.

„Mureșiana“ Inst. de Credit și Economii S. A.

Sächsisch-Regener Umgebungs-Spar- und Credit A. G.

Christliche Creditgenossenschaft S.-Regen.

Marosvásárhelyer Sparkasse A. G.

Filiale Sächsisch-Regen.

Marosvásárhelyer Escomptebank A. G.

Filiale Sächsisch-Regen.

Hirdetmény.

Alólírott szásrégényi pénzintézetek értesítik ügyfeleiket, hogy a náluk elhelyezett takarék és folyószámlai betétek után levonandó illetékek, ugymint:

10% tőkekamatadó és 0.05% illetve 0.02%-os proporcionális adót az adótörvények rendelkezései értelmében 1927. évi július hó 1.-től kezdődőleg a betét-, illetve folyószámlatulajdonosok terhére fogják a pénzügyigazgatóságnál leróni és beszedni.

Reghin, 1927. október hó 19.-én.

Szásrégényi Takarékpénztár R. T.

Szásrégényi Ipar- és Kereskedelmi Bank R. T.

„Mureșiana“ Inst. de Credit și Economii S. A.

Szásrégényvidéki Takarék és Hitel R. T.

Keresztény Hitelszövetkezet Szásrégény.

Marosvásárhelyi Takarékpénztár R. T.

szásrégényi fiókinlézete.

Marosvásárhelyi Leszámitolóbank R. T.

szásrégényi fiókinlézete.

Fiecare abonată să grăbească cu plata abonamentului la foaie. Abonamentul e numai 120 Lei pe an și se poate plăti și în două rate. Nu mai amânați, ci plătiți grabnic.

No. G. 5563 exec. 1927. 79

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 3379 — 1926 al judecător. mixte din Reghin în fav. recl. Soc. Generală Transilva-ia de com. pe acțiuni reprezent. prin avocat Dr. Camil Velican pentru încassarea crean. de Lei 7817 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 30 Noemv. 1927 orele 2 p. m. la fața locului în Ruși-Munți unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 8700. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin la 3 Noemv. 1927.

A. Vrespremeanu, deleg. jud.

No. G. 16112 exec. 1927. 83

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. 8542—1927 a judecătoriei mixte din Reghin în favorul reclamantului Stein Mihail reprezentat prin avocat Dr. Eduard Keintzel pentru încassarea creanței de Lei 1808 și acces se fixează termen de licitație pe ziua de 3 Decembrie 1927 orele 9 a. m. la fața locului în Aluniș unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de 10.000 Lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 4 Noemb. 1927.

A. Vrespremeanu, delegat judecătoresc.

No. G. 16603/1927. 87

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. G. 11090—1924 a judecătoriei mixte din Reghin în favorul reclamantului Robert Depner reprezentat prin avocat Dr. Emil Wermescher pentru incas creanței de Lei 1002 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 9 Decemb. 1927 orele 3 p. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 12000. — In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 10 Noemv. 1927.

A. Vrespremeanu, deleg. jud.

Aviz.

Subsemnatul mi-am deschis cancelarie de avocat în Reghin, Piața Regele Ferdinand 55 (în casa comerciantului Rudolf Wagner — față 'n față cu farmacia Victor Mera).

Dr. Enea Popa
advocat

No. G. 14005 exec. 1927. 86

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 14005/926 a judecător. mixte din Reghin în fav. recl. Singer Bourne și Comp. reprezentat prin adv. Dr. Ferenczy Ștefan pentru încassarea creanței de Lei 4480 — bani și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 25 Noembrie 1927 la orele 2 p. m. la fața locului în Mureșmort unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de 14200 Lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 21 Oct. 1927.

A. Vrespremeanu, deleg. jud.

No. G. 12696 exec 1927. 57

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei No. 491 — 1927 al judecătoriei mixte din Reghin în favorul reclam. Urzica Ioan I. Vasile reprezentat prin avocat Dr. Vasile Hoiga pentru încassarea creanței de Lei 600 și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 7 Decemv. 1927 orele 1-5 p. m. la fața locului în Subcetate unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: obiecte în valoare de Lei 6800.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin la 26 Oct. 1927.

A. Vrespremeanu, deleg. jud.

Cartea de aur

de Teodor V. Păcășianu
se caută spre cumpărare din partea unei persoane. Eventual în schimb cu alte cărți. A se adresa la: „Librăria Nouă“, Reghin.

Cărți de lucru

pentru lucrătorii calificați și muncitorii din fabrici — cu extrasul din legea referitoare la industrii și meserii, se găsesc de vânzare la

Libr. Nouă Reghin.

Farmacisti!

Cărți pentru rețete

se află permanent în depozit la

Libr. Nouă Reghin

CALENDARUL MUREȘULUI

In curând va ieși de sub tipar

„Calendarul Mureșului“ pe anul 1928.

Tot Românul să aștepte până iese de sub tipar acest calendar și să-și cumpere numai acest calendar.